

Zážitek s názvem "Domov"

...nové Sudetoněmecké muzeum v Mnichově slibuje návštěvníkům

nic menšího a většího než zážitek s názvem Domov

Pokud půjdete kolem novostavby v Hochstraße, již z dálky bude vyzařovat toto heslo.

Druhý pohled nám prozradí, že se jedná o výrok Václava Havla. Sudetoněmecké muzeum s heslem českého prezidenta: To vše naznačuje, že zde dochází k prolomení mnoha očekávání.

K dalšímu překvapení dochází ve foyer: Všechny nápisy, texty a interaktivní cedule jsou ve třech jazycích – němčině, češtině a angličtině. Jako jedno z mála muzeí má Sudetoněmecké muzeum výstavu v českém jazyce. Expozice začíná v nejvyšším patře. První dvě oddělení se věnují tématu „Domov!“. Jsou bohaté na předměty a fakta mapující kulturní, hospodářský a náboženský svět v Českých zemích. Jednalo se vždy o společný domov Němců a Čechů: Namísto hranic je zdůrazněno soužití různých jazykových skupin.

Pod heslem „Ztráta“ osvětlují následující části rozpad tohoto společného soužití začínající zvratem v roce 1848 a vrcholící lidskými katastrofami 20. století. Je zřejmé, že ztráta společného domova nezačala válkou a odsunem, nýbrž se silícím nacionalismem v obou zemích v 19. století.

Poslední oddělení v muzeu se věnuje obdobímu po roce 1945. Pod heslem „Domov“ stojí teď otázka – jakožto výraz obtížného nového začátku pro mnoho sudetských Němců, kteří přišli o svůj domov a dosud nenašli nový. Důležitou roli hraje sbližení, které se mohlo uskutečnit společně s českými krajany až po roce 1989. Tento domov je podle poselství Sudetoněmeckého muzea stále brán jako společný domov.

Na konci výstavy je velký obraz zobrazující Brněnský pochod života, ve kterém Češi a Němci symbolicky kráčí spolu cestou Brněnského pochodu smrti.

Sudetoněmecké muzeum je muzeem komplexní a proměnlivé historie německo – českých vztahů.

Důraz je kladen na německy mluvící obyvatelstvo v českých zemích – to vychází v neposlední řadě ze složení muzejní sbírky. Jedná se hlavně o pozůstalosti po vysídlených sudetských Němcích. Ze hruba tisíce objektů, které jsou v Sudetoněmeckém muzeu k vidění, pochází většina z každodenního života - základ domova zde představují věci.

Sudetoněmecké muzeum dokazuje, že klíčový pojem domov je vhodný k tomu, aby přitažlivě podal historii českých zemích a jejich obyvatel. I když

není koncept domova zásadně definován – od klasických konceptů, které mohou v nejlepším případě působit domácky, v nejhorším případě revizionisticky, v této výstavě nepocítujeme. Domov ale nepředstavuje jen analytickou kategorii, představuje také emocionální a osobní prostředek, který návštěvníky znovu a znovu osloví. Ti, kteří se o kulturu a historii Němců v Českých zemích zajímají, by o tento zážitek jmeném “Domov” neměli přijít.

Text a foto: Matthias Heider

Sudetendeutsche Stiftung München